

Ciceronovy řeči

Pro Quinctio

Publius Quinctius zdědil po smrti svého bratra Gaia jeho obchody v Galii. Hned o začátku spolu měl neshody s Gaiovým bývalým partnerem Sextem Naeviem ohledně rozdělení majetku z tohoto partnerství. Publius zdědil i dluhy, které se snažil vyrovnat prodejem pozemků. Ačkoli to bylo soukromé vlastnictví Publiova bratra, Naevius se prodej snažil všemožně překazit. Dokonce Publia obžaloval, že vzdal závazků souvisejících s dědictvím, a chtěl, aby byl jeho majetek prodán ve veřejné aukci.

Cicero se ujal Quinctiovy obhajoby na základě přímluvy herce Roscia. C.D. Yonge v úvodu ke svému anglickému překladu tvrdí, že Quinctius spor vyhrál, ale další americký badatel J. H. Freese tvrdí, že výsledek soudu není znám.

Není jisté, zda tato řeč byla Ciceronovou první obhajobou. Dokonce on sám v této obhajobě mluví o tom, že se již dříve účastnil jiných soudů.

Pro Sex. Roscio Amerino

Sullův propuštěnec Chrysogonos dal do dražby majetek Rosciova otce, který byl zavražděn při proskripci, a sám ho levně koupil. Roscius se snažil dokázat, že majetek má mnohem větší hodnotu. Sulla ho na popud Chrysogona obžaloval z otcovraždy.

Rosciovy obhajoby se nechtěl nikdo zhostit, protože se všichni báli Sullova hněvu. Roscius se obrátil na Cicerona, který ho nejen obhajoval, ale soud i vyhrál. Tím si Cicero získal obdiv, ale ze strachu před Sullou se na nějaký čas přestěhoval do Řecka.

Cicero ve své řeči tvrdí, že je to první kriminální případ, kterým se zabývá.

Pro Roscio comoedo

Fannius Charea dal svého otroka Rosciovi, aby ho naučil hrát a pak se spolu rozdělili o výdělek z jeho činnosti. Otroek byl ale zavražděn. Roscius po vrahovi vymohl 100 000 sesterciů za újmu na majetku. Tuto částku považoval za svých 50%, Ale Fannius tvrdil, že je to celých 100% za otroka a že teď chce svých 50 000 sesterciů. Ale Fannius od tohoto muže vymohl již dříve také 100 000 a snažil se to utajit.

Cicero se Rosciovy obhajoby ujal, protože se jednalo o starého přítele, a při vyhrál. Jeho řeč prý neobsahovala mnoho faktů a pro nezasevěného byla dost zmatená. Ale Cicero ji přednášel soudci C. Pisonovi, který byl již dříve obeznámen se všemi fakty, a tak se Cicero zmiňoval jen o něčem.

In Q. Caecilius

Když byl Cicero Sicilany požádán o vedení žaloby proti Verrovi, vystoupil Q. Caecilius, bývalý Verrův quaestor a prohlašoval, že on by měl vést žalobu proti Verrovi. Jako důvody svého požadavku udával, že je rodilým Sicilanem, že byl Verrovým quaestorem a tudíž zná všechny jeho praktiky a že je Verrovým osobním nepřítelem. Cicero ve své řeči odpovídá, že on a ne Caecilius by měl vést žalobu, protože byl vybrán Sicilany a protože zná zemi i Sicilany dost na to, aby žalobu vedl při nejmenším stejně dobře jako Caecilius.

In Verrem

Cicero byl požádán občany Sicílie, aby je zastupoval ve sporu s Verrem, který tuto provincii jako její správce doslova vydrancoval. Po prvním stání odešel Verres do vyhnanství, Protože k dalšímu stání nedošlo, vydal Cicero své připravené řeči v několika knihách.

Pro M. Fonteio

Správce Narbonské Galie byl obžalován jejími obyvateli z vykořisťování a obrovských daní.

Pro Aulo Cluentio Habito

Cluentius byl obžalován Oppianikem Ml., že otrávil svého nevlastního otce Oppianika St. Ten byl před několika lety obviněn z toho, že chtěl otrávit Cluentia (V této při se obě strany snažily podplatit soudce a Oppianicus St. byl nakonec uznán vinným a poslán do vyhnanství, kde zemřel). V této řeči Cicero odhaluje mnoho ze společenských poměrů v starověké Itálii.

De imperio Cn. Pompei (Pro Lege Manilia)

Vzhledem k dlouho trvající válce s Mithridatem podal Gaius Manilius návrh zákona, aby byla Pompeiovi rozšířena moc na východě. Tak vysoká moc však odporovala republikánskému smýšlení v Římě. Cicero touto řečí podpořil Maniliův návrh. Zákon prošel a Pompeius vítězně skončil válku s Mithridatem.

Pro Murena

Lucius Licinius Murena byl obžalován z korupce. Cicero se chopil obhajoby s použitím vtípu a ironie. Cicero si zde utahuje ze svých přátel Catona Ml. a Servia Sulpicia Rufa, Murenových žalobců. Tato řeč je prý jednou z nejzábavnějších Ciceronových řečí. Murena byl samozřejmě jednomyslně osvobozen.

Pro A. Licinio Archia Poeta

Archias, řecký básník, byl obžalován, že není římským občanem a tudíž musí být, podle zákona Lex Papia, vyhoštěn z Města. Cicero se ujal jeho obhajoby a poukazoval na skutečnost, že Archias nejprve žil v Heraklei, kde byl zapsán jako herakleiský občan, a až poté přišel do Říma. Vyvrátit žalobu a dokázat Archivovo tvrzení nebylo pro Cicerona nic těžkého. Nejzajímavější částí je chvála básníka, poezie a literatury obecně.

Pro L. Flacco

Lucius Valerius Flaccus byl obžalován z plenění a utiskování provincie Asie. Část žaloby byla založena na tom, že bránil Židům v převážení zlata z jeho provincie na stavbu chrámu v Jeruzalámě. Toto zlato zabavoval a posílal do Říma. Flaccus byl nakonec shledán nevinným. A to především zásluhou obhajoby.

Pro Sestio

Sestius byl obviněn z násilného chování a porušování míru během svého tribunátu. Cicero se ujal obhajoby, aby Sestiovi oplatil jeho snahy o Ciceronovo povolání zpět z vyhnanství. Sestius byl jednomyslně zproštěn viny.

Pro T. Annio Milone

Titus Annius Milo zavraždil Publia Clodia Pulchra. Clodius se nechal jmenovat tribunem, ačkoli byl patricij, donutil Cicerona k odchodu do vyhnanství a ve městě vyvolával násilí a strach. Milo ho nejprve obžaloval z veřejného násilí. Než ale stačil proběhnout soud, Milo se s Clodiem střetl (náhodou?) na cestě a nechal ho zabít svým otrokem.

Milo byl ale v té době tribunem lidu a kandidátem na konzula, a tak se senát bál nepokojů ve městě. Pompeius dostal za úkol zajistit během tohoto procesu ve městě pořádek. Z toho důvodu byl soud v den přelíčení obklopen vojáky. Cicero byl vším tím povykem vyveden z míry a ztratil veškeré sebeovládání a nemluvil tak jak u něj bylo zvykem. Podle Plutarcha dostal strach, jen stěží začal mluvit a koktal. Milo byl odsouzen a poslán do vyhnanství do Marseilles.

Pro Marco Marcello

Marcellus brojil proti Caesarovi před i během občanské války. Po skončení války odmítl s Caesarem uzavřít dohodu a zůstal v exilu. Jeho přátelé se za něj přimlouvali a Caesar rozhodl, že nechá rozhodnutí na senátu. Cicero mu potom ve své řeči děkoval za jeho velkorysost, vychvaloval Caesara a vyjadřoval naději obnovení republiky. Marcellus tedy vyrazil do Říma, ale nikdy nedorazil, protože byl na své cestě zavražděn.

Pro Q. Ligario

Po občanské válce byl Ligarius, Pompeiův stoupnec, souzen jako nepřítel Caesara a tím i nepřítel Říma. Soud se konal na Foru před samotným Caesarem, který si byl jistý, že Ligaria odsoudí. Cicero však prý pronesl tak úžasnou řeč, že byl Caesar nakonec nucen dát Ligariovi milost. Ten se mu o několik let odvděčil tím, že se účastnil příprav Caesarovy vraždy.

Bibliografie:

Conte, G.B. Dějiny Římské Literatury. 1993. Překl. Bartoňková, Dagmar. Kolektiv. 2003. 174-184.
Plutarchos. Životopisy Slavných Řeků A Římanů II. Překl. Antonín Hartmann. Kolektiv. Praha: Odeon, 1967. 266-303.
http://www.uah.edu/student_life/organizations/SAL/texts/latin/classical/cicero/index.html
http://en.wikisource.org/wiki/Main_Page
<http://www.perseus.tufts.edu/>